

Pla de sostenibilitat

De recursos, eficiència energètica i residus

Aprovat el 17 de juliol de
2025

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ

2. DIAGNÒSTIC INICIAL

2.1 Característiques del centre educatiu i de l'entorn

2.2 Anàlisi de les infraestructures, els recursos i les accions realitzades en diferents àmbits

2.2.1 Energia

2.2.2 Residus

2.2.3 Aigua

2.2.4 Altres

2.3 Busca de possibles sinergies

3. PLA D'ACCIÓ

4. COMISSIÓ AMBIENTAL

5. DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

7. BIBLIOGRAFIA WEB I RECURSOS

1. INTRODUCCIÓ

El segle XXI s'està enfrontant a grans reptes, fruit de canvis socials, econòmics i mediambientals, els quals, marcats per les polítiques europees, han d'afrontar totes les esferes socials i públiques, una d'aquestes l'escola.

Els Objectius de Desenvolupament Sostenible (ODS) els va crear el 25 de setembre de 2015 l'Assemblea General de les Nacions Unides (ONU) per a abordar els grans reptes globals als quals s'enfronta la nostra societat.

L'Agenda 2030 de Desenvolupament Sostenible és un full de ruta elaborat per a aconseguir un objectiu social comú: el desenvolupament global i humà sostenible. Proposa l'acció global no només per al sector governamental, sinó que també implica i compromet organitzacions socials i altres actors que operen a escala internacional, nacional, regional i local. Com a agent socialitzador que és l'escola, hem de formar els futurs ciutadans cap a un desenvolupament holístic i sostenible.

En aquesta línia, la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 3/2020, de 29 de desembre, disposa en l'article 2 que el Sistema Educatiu Espanyol s'orientarà a la consecució d'una sèrie de fins entre els quals destaca la formació en el desenvolupament sostenible. Igualment, l'educació per al desenvolupament sostenible es reflectix en continguts sobre les àrees, les matèries, els mòduls, i els àmbits de les diferents ensenyances des de l'Educació Infantil a l'ensenyança d'adults. En aquest sentit, el projecte educatiu de centre inclourà un tractament transversal del desenvolupament sostenible en la seua concreció curricular.

En la regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics d'Educació Infantil i Primària, en l'article 67 del Decret 253/2019) tracta sobre el Pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i tractament de residus, que estableix que els centres col·laboraran amb els tècnics de l'Administració municipal per a elaborar-lo i que haurà de tindre l'informe favorable del claustre del professorat i del consell escolar.

De la mateixa manera, en les instruccions d'inici de curs per al curs 2024-2025, en el punt 2.1.5. estableixen que els centres disposaran fins a la finalització del curs 2024-2025, per a elaborar, amb la col·laboració de personal tècnic de l'Administració

municipal, un pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i tractament de residus, que inclouran en el seu projecte de gestió.

Per tot això, es fa indispensable elaborar un pla de sostenibilitat per part del nostre centre educatiu. El pla ha de tindre l'informe favorable del claustre i del consell escolar.

2. DIAGNÒSTIC INICIAL

Per a elaborar el pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i residus hem de partir d'una anàlisi i un diagnòstic inicials, que ens permeten identificar les fortaleeses, les debilitats i els aspectes susceptibles de millora que presenta el nostre centre educatiu en aquest àmbit.

Amb eixe fi és convenient analitzar tot allò que puga tindre importància: les infraestructures, els usos, els recursos, les accions prèvies realitzades en matèria de sostenibilitat, etc., així com considerar les línies d'acció a escala municipal/comarcal i rebre l'assessorament d'un tècnic municipal.

2.1 Característiques del centre educatiu i de l'entorn

El CEIP Miguel Hernández està situat a Riola, població que pertany a la comarca de la Ribera Baixa.

En l'actualitat té aproximadament una població de més de 1700 habitants.

La majoria de la població és originària del poble o dels pobles veïns, encara que hi ha alguns casos d'immigració. Les famílies del centre es dediquen majoritàriament als sectors de l'agricultura, la construcció i els serveis.

L'escola és un autèntic nucli cultural del poble, ja que moltes activitats de l'Ajuntament com d'associacions del poble tenen lloc a l'escola. L'Ajuntament organitza també activitats al centre, així com escoleta d'estiu, festes tradicionals a l'agost i diverses activitats multiesportives.

2.2 Anàlisi de les infraestructures, els recursos i les accions realitzades en diferents àmbits

Durant els cursos anteriors s'ha realitzat les següents accions i projectes al nostre centre:

- PIIE hort escolar els cursos 2022-2023 i 2023-2024. I continuació amb ajuda de la comunitat educativa. Amb reg per goteig.
- **Comissió d'hort escolar.** (Podria passar omissió ambiental).
- **Jardins verticals** als patis de l'escola.
- **Projecte de reciclatge.**
- **Reducció de les fotocòpies de documentació i informació del centre per al professorat**, ja que que tenim una carpeta compartida al OneDrive i es pot disposar d'aquesta de manera digital.
- **Reducció de les fotocòpies per a informar a les famílies** pel web del centre i pel canal privat de Telegram de l'escola.
- **Ús de gots reutilitzables** per a activitats de l'escola.
- **Realització d'embolcalls reutilitzables** per a tot l'alumnat del centre.
- **Ús de carmanyoles i botelles reutilitzables** per a l'esmorzar.
- **Utilització d'aigua filtrada** al menjador escolar.
- **Conscienciació de l'alumnat en ser «pipecològics»**. No tirar el paper al bany, a les papereres destinades a aquest ús.
- **Visites a la planta de reciclatge** de Guadassuar.
- **Activitats de la Mancomunitat de la Ribera i Hidraqua** relacionades amb aquest camp.

2.2.1 Energia

El Reial decret 390/2021, d'1 de juny, pel qual s'aprova el procediment bàsic per a la certificació de l'eficiència energètica dels edificis, incorpora al dret espanyol la regulació de la certificació d'eficiència energètica d'edificis prevista en la Directiva (UE) 2018/844, del Parlament Europeu i del Consell, de 30 de maig de 2018.

L'aplicació d'este reial decret afecta, entre altres, els edificis o les parts d'edificis dels centres educatius de titularitat pública, siga municipal o de la Generalitat Valenciana, amb una superfície útil superior a 250 m², que han d'exhibir en un lloc destacat i ben visible l'etiqueta d'eficiència energètica tal com estableix l'article 16.

Els centres educatius de titularitat municipal, com és el nostre cas, correspon a l'Administració local l'avaluació per a la certificació de l'eficiència energètica, per la qual cosa es recomana contactar amb un tècnic municipal. En este sentit, és convenient saber si el nostre municipi està adherit a la iniciativa europea [Pacte de les Alcaldies pel Clima i l'Energia](#), mitjançant el qual es compromet voluntàriament a implantar els objectius en matèria de clima i energia de la UE, i conèixer les actuacions locals relacionades que s'estan duent a terme i pugen afectar el nostre centre.

El certificat d'eficiència energètica assigna a cada edifici una classe energètica d'eficiència, que varia des de la classe A (més eficients) fins a la classe G (menys eficients). A més, l'informe d'avaluació per a la certificació de l'eficiència energètica arreplega, entre altres coses, especificacions i/o recomanacions tècniques que és recomanable tindre en compte per a dissenyar el pla d'acció del pla de sostenibilitat, amb l'ànim de millorar l'eficiència energètica del nostre centre educatiu.

Si per motius diversos no disposem d'este informe, per a realitzar el diagnòstic energètic inicial és convenient realitzar un inventari detallat de les infraestructures energètiques del centre educatiu (instal·lació elèctrica, envolupant tèrmica de l'edifici, sistema de calefacció i/o refrigeració, grups de bombament, sistema de producció d'aigua calenta sanitària, etc.) i les condicions en què es troben, definint els seus usos actuals mitjançant mesuraments, així com identificar àrees de millora, a partir d'una avaluació energètica, en termes d'aïllament, il·luminació, climatització i ús d'energies renovables. Este inventari es podrà elaborar amb l'ajuda dels tècnics municipals en el cas dels centres de la seua titularitat. Per aquest motiu, quedem pendents de tota la informació que l'ajuntament ens traslladarà, ja que en aquests moments no té tècnics que ens traslladen aquestes informacions.

El centre compta amb la instal·lació de plaques fotovoltaïques i instal·lació de llums leds per part de l'Ajuntament.

2.2.3 Residus

La producció de residus és un dels principals problemes ambientals que afecten a escala local i global actualment.

Al nostre centre es generen residus de restes de matèria orgànica, paper i cartró i envasos lleugers.

En quant a les restes orgàniques una part de les generades al menjador, van a la compostera que tenim situada a l'hort i la resta, el personal de neteja de l'Ajuntament ho trasllada als contenidors propers.

Els residus de paper i cartró, així com els envasos lleugers, a totes les aules del centre i als passadissos i espais compartits tenim contenidors per a realitzar el reciclatge d'aquests. El procés de reciclatge està contemplat al nostre projecte d'educació mediambiental, així com les mesures per a reduir i potenciar el reciclatge, la reutilització, i a la sensibilització.

En quant als residus perillosos, tindrem en compte l'[SPRL-IOPRL-14 Instrucció operativa de gestió de residus perillosos en centres educatius, de l'Institut Valencià de Seguretat i Salut en el Treball.](#)

2.2.3 Aigua

L'aigua és un recurs necessari per a desenvolupar l'activitat diària en el nostre centre educatiu. Per això, describim a continuació la instal·lació de l'aigua existent: servicis a les aules d'infantil, uns banys per a l'alumnat de la planta baix i altres a la primera i banys de professorat tant a la primera com a la segona planta, al gimnàs i al menjador, també disposem de vestuaris al gimnàs. Al menjador disposem d'aigua tant dins com fora de la cuina amb osmosis inclosa per al servei de menjador, així com a un quartet de neteja, dos fonts, una al pati d'infantil i altre al de primària. I per últim, disposem de reg per goteig als hortets.

2.2.4 Altres

Respecte a l'accessibilitat física, el nostre centre disposa d'un ascensor a l'edifici principal. Totes les entrades al centre disposen de rampes, així com l'eixida al pati de primària. Respecte a l'accessibilitat cognitiva, el nostre centre està pictografiat amb cartelleria d'ARASAAC en les diferents estances.

2.3 Cerca de possibles sinergies

Des del centre, contactarem amb tècnics, bé siga, via Ajuntament, associacions, empreses o altres centres per realitzar diferents iniciatives al voltant de la sostenibilitat.

3. PLA D'ACCIÓ

Eficiència energètica i energies renovables

En aquest aspecte, el personal del centre no compta amb els coneixements per poder realitzar aquesta acció de forma més completa. Per tant, com s'ha comentat anteriorment, quedem a l'espera del tècnic de l'Ajuntament.

En aquests moments el centre compta amb:

- La instal·lació de plaques fotovoltaïques, però no coneixem si són d'autoconsum i si s'estalvia en la factura elèctrica.
- S'ha substituït els fluorescents per leds.
- Optimitzem el consum de fotocopiadores, tenen configurada la seua desconnexió fora de la jornada laboral.

Gestió de residus

Les accions respecte a aquest apartat són:

- Foment de la reducció de residus mitjançant la implementació de pràctiques com la reutilització de materials i minimització del consum de paper i de plàstics d'un sol ús.
- Compostatge de residus orgànics a l'hort escolar.
- Foment de l'ús d'envasos reutilitzables entre l'alumnat i professorat per als esmorzars (botella reutilitzable en substitució de botelles de plàstic i ús de carmanyoles en substitució de paper d'alumini).
- Participació en iniciatives desenvolupades per diferents associacions per recollida de roba, calçat, piles i toners d'impressora.

Gestió de l'aigua

Les accions respecte a aquest apartat són:

- Instal·lació de dispositius d'estalvi, com ara aixeteria temporitzada a tot el centre.

- Instal·lació d'osmosis al menjador escolar i al centre.
- Promoció de bones pràctiques de consum de l'aigua.
- Sensibilització sobre la importància del recurs hídric.
- Visita a la presa de Tous.
- Tallers o xerrades d'Hidraqua.

Mobilitat sostenible

Les accions respecte a aquest apartat són:

- Promoció de l'ús de la bicicleta i patinet i/o caminant per acudir a l'escola.
- Instal·lació d'aparcabicycles dins del centre escolar.
- Realització d'activitats amb ús de bicicleta com FortaRioland, aula ciclista, entre altres.

Accessibilitat

Les accions respecte a aquest apartat són:

- Utilització de mesures DUA i metodologies actives per a que siguen més comprensibles per a tot l'alumnat.
- Ús de pictogrames dels espais per a que siguen més comprensibles per a tot l'alumnat.

Consum de materials

Les accions respecte a aquest apartat són:

- Reutilització del material escolar en bones condicions.
- Adquisició de productes i serveis de l'entorn local.

Altres

Les accions respecte a aquest apartat són:

- Sensibilització en la protecció i cura del medi ambient amb xerrades i tallers d'entitats com la Mancomunitat de la Ribera Baixa o l'Ajuntament, entre altres.
- Integració d'activitats extraescolars i complementàries relacionades amb la sostenibilitat. Com eixides a la natura del nostre entorn més proper dins dels PEAFS, visita a la planta de reciclatge, entre altres.
- Integració de l'educació sostenible en el curriculum a través de les diverses situacions d'aprenentatge amb implementació de les ODS.
- L'hort escolar i els jardins verticals i plantar arbres al centre per promoure la connexió amb la naturalesa i l'educació ambiental.
- Difusió d'aquest pla a la comunitat educativa.

4. COMISSIÓ AMBIENTAL

El nostre Pla de Sostenibilitat requereix de la implicació i representació de la comunitat educativa, per això s'estableix el següent:

- Comissió ambiental formada per un membre de l'equip directiu, una coordinadora i un membre de l'equip docent. Així com la presència d'algun tècnic de l'Ajuntament que ens pugui assessorar en aquests temes.
- L'alumnat a través del Consell de xiquetes i xiquets on es tractaran temes relacionats amb el pla i els SUPER PATI-nets que ens ajudaran a tindre net el nostre pati.

5. DIFUSIÓ I COMUNICACIÓ

El pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i residus serà objecte de difusió i comunicació en tota la comunitat educativa i fora d'aquesta a través del web de l'escola.

Es realitzaran campanyes de sensibilització dirigides a la comunitat educativa, amb l'ànim de generar un impacte positiu en l'entorn i promoure la participació activa de tots els membres.

Aquestes mesures s'implementaran mitjançant la seua publicitat en el web del centre.

6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

El seguiment i l'avaluació del grau de consecució de cada una de les accions proposades en el nostre pla d'acció ens permet mesurar l'assoliment dels objectius plantejats i realitzar els ajustos necessaris, si cal, per a assolir-los.

Amb l'ànim de realitzar esta avaluació, a la memòria de final de curs reflexionarem sobre les accions del pla per implementar millores si fos necessari o implementar altres accions.

El pla de sostenibilitat de recursos, eficàcia energètica i residus ha de ser un document viu que haurà d'actualitzar-se a mesura que es complisquen els diferents objectius. Igualment, haurà d'actualitzar-se a la nova normativa que vaja sorgint i incorporar nous plans d'accions perquè hi haja una millora contínua en el temps.

7. BIBLIOGRAFIA, WEB I RECURSOS

- Objectius de Desenvolupament Sostenible:
- Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació:
- Decret 253/2019, de 29 de novembre, del Consell, de regulació de l'organització i el funcionament dels centres públics que impartixen ensenyances d'Educació Infantil o d'Educació Primària:
- Resolució de 27 de juny de 2023, del secretari autonòmic d'Educació i Formació Professional, per la qual s'aproven les instruccions per a l'organització i el funcionament dels centres que impartixen Educació Infantil de segon cicle i Educació Primària durant el curs 2023-2024:
- Normativa i instruccions sobre la contractació d'infraestructures educatives (instal·lacions solars fotovoltaïques, transformació de patis escolars, etc.):

- SPRL_IOPRL_12 Eliminació de residus perillosos en centres educatius:
https://prevencio.gva.es/documents/161660390/162707426/sprl_ioprl_12+Eliminaci%C3%B3n+de+residus+perillosos+en+centres+educatius.pdf/ae8d3800-ebd2-4d08-a2c0-558c2c09e5ee?t=1683527012329
- Guia FP Sostenible
- Guia per a l'elaboració de plans d'acció climàtica en escoles. SEOBirdLife. Ministeri per a la Transició Ecològica i el Repte Demogràfic:

